

անտրականները ամենեւին մաքով էլ չէին անց-
կացնում. նրանք, ինքնահաւան խանի պէս, քա-
ղաքից գորս շնուի էին պահեստներ, ցանկապա-
տել նրանց, շնուի շքել տներ, շրջապատել ծա-
ռեռով և ծաղկոցներով, առաջն էլ կանաչ մար-
դագետին թողել, այնպէս որ եթէ նշանակները
լինէին, տեսնողը կը կարձէր թէ հարուստ
կալուածատէրի վիւաներ ու ամարանցներ են
որպէս Եւ այդ հայ առաջարականները ապրում
էին ուրախ և երջանիկ.... Աշխատանքը, ինչպէս
ասում են, թափում էր....

Յանկարծ յայտնեց երօպացու հինը աւերող
և նորը ստեղծող ձեռքը և ամեն ինչ փոխվեց:
Նաւթ ու կերոսին տեղափոխելու միջոցների,
փոխվելու գործը ամենքին յայտնի է, ուսանի զը-
րանց վրա կանդ չենք առնի դրանից յետոյ ինչ
պէս Ցարիցինում, այնպէս և Նինին-Նօվորոդում
հայերի պահանոնները ամնիջապէս կորցրին ի-
րանց նշանակութիւնը, շատ շնչացած նրանք գա-
տարկեցան և կորցրին իրանց արժեքը: 10,000
արժող պահանոններ վաճառվեցան 1,000-ով կամ է-
լի պակասով, մեծ մասամբ էլ զողովրեց չեղան և
մնացին քերանը բաց, պարապ ընկած: Ժամա-
նակի կործանիչ ձեռքը սկսեց բանել առաջ նը-
րանց շքել աների ցան կապ առեր, յետոյ
քիչ քիչ և մնացածը, միայն ծառերը մնացին,
կանոն և աճում են, իսկ կիսակործան փայլ
կորցրած նշանակները յիշեցնում են տեսնադին
այստեղի հայերի անցեալ փառքը.... Այժմ Վո-
գայի ափում կանդնած են հակայական աւազն-
ներ և նրանց վրա ոչ ոսկէ տառերով գրված են
«Հօնել», Ճրշակա, «Ռինայ», «Ռինայ», «Տեֆանի»
և այլն.... Հայ անոն իզուր կորոնէք: Հայերից միայն կանգնան մնաց Տէր-Յակալպեանց,
որը ունի այստեղ գործարան և կանօնասոր գործ
և այդ էլ բացառապէս իր առաջարական գիտ-
լիքների չնորհով:

Եւ այգէսն սաւթային արդիւաբերութիւնը,
այդ շահաւատ գործը անցաւ օտարների ձեռքը....
կամ հայեր, որոնք օգտվելով ուրիշների տեղա-
փոխվոլ միջոցներով, կերոսին բերում են Նին-
իդ, և դրանցից փոքր ի շատէ նշանաւոնները
այստեղի անցեալ փառքը.... Այժմ Վո-
գայի ափում կանդնած են հակայական աւազն-
ներ և նրանց վրա ոչ ոսկէ տառերով գրված: Դա-
գայի ետևեց տանում էին Մարտէկի հայ զաղթա-
կանութեան շքել պասլը: Հայոց եկեղեցում հան-
գուցեալի զագալի վրա զրվեցն երեւ պատ-
րաժուամցների կողմից: Կոմիս մարմինը այստեղ
կը մնայ երկու օրվայ չափի:

Կովկասեան միներական ջրերի կառավարիչ,
ինչպէս հաղորդում է «ՀՈՎՈՍԻ» լրացիքը, նշա-
նակվել է Մարտէկի համալսարանի պրօֆէսօր,
պ. Սուշչինսկի: Առում են, որ մեծ փոխուու-
թիւններ են մնելով ջրերի կառավարութեան
գործում:

Մեր գրում են ՊԵՏՐՈՒԽԻԳԻՑ հետեւալը: «Տի-
կին Տէրեան-Ղորդանեան արդէն մի քանի ան-
գամ իտալական օպէրայի մէջ բռն է գործ ե-
կել տեսօր Մազինի հետո: Առաջին անգամ, երբ
տիկինը ընդունը ներկեց «Մարդարիտների փնտուուներ»
այսպէս կընթանան, բազուից հայերը շուտով կը
(Աշտակու շեմպց) օպէրայում, նա միջակ ըն-
դուուրեցնեն իրանց արտահանութիւնը գէտի
Ռուսասաման:

Բայց ինչ հիմնավի, ինչ մեծ գործ է նաւթի
գործը Ռուսասամանում: Ռուսասամանի անհամար
գործարաններին և մի քանի երկաթուղիներին
կառավարութիւնից արդէլված է փայլ այրելը
այգէսն բառելիք, և այդպիսով նաւթի մնացորդի
ամագին պահանջ կայ: Այդ պահանջը տարուց
առաջ կաւելանայ և նրանք, որոնք կունենան
այդ նիւթը տեղափոխելու համար նաւթը ծովում:

Մեր ՊԵՏՐՈՒԽԻԳԻՑ թղթակիցը գրում է մեզ:
«Տեղ յայտն բժիշկ ու փիւանտրու (մարդասէր)
պ. Կանչին բացել է որ ին ակ եւ լ ճ ա շ ա ր ա ն-
ն ե ր (հորմանուած շտուութ) մայրաքաղաքին եր-
կու թաղերում: Հարաթական արտօնմէնսի գինը
2 բուրլի է երեւ տեսակ կերակուրից բաղկացած

մինչ մեր ժամանակները: Նոյն աշխատութեան
մէջ իրաքանչերին երևան կը հանենք իր վա-
սաւթիւրով:

Մինչեւ վիպագորութիւնը անդրկովլասեան
հայերի մէջ այդ զրութեան մէջ էր, սարերի միւս
կողմում, հեռաւոր Սովորույում, հրատարակում
էր: «Հիւսիսափայլը»: Կեանքից տարակաց, օտար
ուղի վրա, շատ համակալի է, որ չէր Կա-
րող ստեղծուել բռն հայկական վիպագորութիւն:

Եւ պատկես, «Հիւսիսափայլը» հայոց վիպա-
գորութեան ըն նպաստեց, և անկարող էր նա պաս-
ընթացքու, բացի մի քանի աննշան պատկերնե-
րից, լը տառեց ոչ այս կեանքից անշատուած
էր: Նա նպաստեց միայն բանաստեղծութեան և
նացաւ թարգմանութիւնը:

Բայց նաշանակները անձանց պատկերներ, կարող
ցան այս տեսակ նիւթի առաջ մի այլ տեսակ վի-
պագորութիւնը Օրբէտներու առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-

կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-

կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-
կան առաջարական առաջարական առաջարա-

կ գուգայի վրա, կաթուաներ երկաթութիւների
դերի վրա և պահեստ-աւազաններ Ցարիցինում
և այստեղ, Նինի-Նօվորուում, կը ստանան
միշտ մեծ օգուտներ: Բայց այդ բաղդասարիները
այժմ համար կառող էնք ասել, հայերը չեն լինի,
այժմ ներկանց կառող էնք ասել, հայերը չեն լինի,
այժմ կը լինեն՝ հրէսներ և օտարները Արդէն այժ-
մ լինէին, տեսնողը կը կարձէր թէ հարուստ
մետնից աշխարհանուաչակ Յօտշիլդ պայման է
կապէլ ծովալից ին անուան մասնակի քաղաքներ են, որ 1889

8,000,000 պուր նաւթի մասնութ որից 3,000,000

պուրը արդէն ծախել է Մարտէկի երկաթուղու-
վարութեանը: Մասնորդի պուրը այստեղ ամա-
ռու 13—14 կառէկ էր, այժմ 22—23, աճեց ձեզ
ահազին աշակելու համար կառող էնք ասել, հայերը
այդ կը լինեն՝ հրէսներ և օտարները Արդէն այժ-
մ լինէին աշխարհանուաչակ Յօտշիլդ պայման է
կապէլ ծովալից ին անուան մասնակի քաղաքներ են, որ 1889

կ Պուրի Արեւելք լրագրում կարդում ենք, որ

հայացի յայտնի Նկարի Յովանէնէս Այլազովսկի

իր Ընտրութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն կը կարդում է Արդէն ամա-

ռու կապէլ աշակերտութեան կառուն

